

Anteckningar från seminarium om Mistra Council for Environmental Evaluation (MCEE)

Tid: Torsdagen 19 januari 2012

Plats: Tornrummet, Kungl. Vetenskapsakademien, Stockholm

Deltagare: Erik Arnberg, Miljödepartementet
Nina Cromnier, Kemikalieinspektionen
Torbjörn Ebenhard, Centrum för biologisk mångfald
Johan Edman, Mistra
Tuija Hilding-Rydevik, Centrum för biologisk mångfald
Victoria Ingman, Miljödepartementet
Olof Johansson, Jordbruksverket
Anna Ledin, Formas
Heléne Limén, Utrednings- och forskningsenheten, Riksdagen
Malin Lindgren, Mistra
Lars Persson, Sveriges geologiska undersökning
Eva Thörnelöf, Naturvårdsverket
Lovisa Zillén Snowball, Sveriges geologiska undersökning
Isak Öhrlund, Utrednings- och forskningsenheten, Riksdagen

Thomas Rosswall, MCEE:s exekutivkommitté
Sif Johansson, MCEE:s sekretariat
Claes Bernes, MCEE:s sekretariat
Magnus Land, MCEE:s sekretariat
Matilda Miljand, MCEE:s sekretariat

Seminariet inleddes med en presentation av Mistra Council for Environmental Evaluation (MCEE), en nybildad verksamhet på Kungl. Vetenskapsakademien. Genom systematiska utvärderingar av olika miljöfrågor ska MCEE bidra till att miljövärden så långt som möjligt blir evidensbaserad, dvs. står på vetenskaplig grund. Syftet är att de resultat som framkommer vid utvärderingarna ska kunna omsättas i praktisk miljövard av exempelvis myndigheter, organisationer och företag.

Avsikten med seminariet var att samla företrädare för sådana intressenter för att inhämta deras förslag till ämnen som kan lämpa sig för utvärdering. Under de diskussioner som upptog större delen av seminariet framfördes ett betydande antal idéer om tänkbara ämnen (se bilaga 1). Åtskilliga av de föreslagna ämnena är förhållandevis vidsträckta och allmänt formulerade, men det är ofta möjligt att inom ramen för sådana ämnen identifiera en eller flera mer specifika frågeställningar som lämpar sig för systematisk utvärdering.

Den exekutivkommitté (ExComm) som leder MCEE:s arbete höll den 30-31 januari sitt första möte. MCEE:s sekretariat presenterade då de ämnen för utvärdering som föreslagits vid seminariet den 19 januari, liksom ytterligare ett antal synpunkter som framförts av intressenterna. ExComm ansåg att utvärderingar av miljövårdsinsatser (dvs. ämnen av det slag som ingår i den första avdelningen i Bilaga 1) är av särskild vikt. Kommittén nämnde också miljöeffekter av skogsbruk och vindkraftutvinning som speciellt angelägna att utvärdera.

Med ledning av synpunkterna från seminariet och ExComm ska MCEE:s sekretariat under våren närmare undersöka förutsättningarna för systematiska utvärderingar inom en handfull specifika områden. Efter beslut av ExComm i juni inleds sedan en fullskalig utvärdering inom ett av dessa områden. Arbetet kommer att genomföras av en särskilt utvald expertgrupp. Fler utvärderingar av motsvarande slag kommer att inledas längre fram. Förslag till ytterligare ämnen för utvärderingar kommer årligen att efterfrågas bland berörda intressenter på miljöområdet.

Tack för ert deltagande och välkommen åter på nästa träff!

Bilaga 1.

Förslag till ämnen för systematisk utvärdering framförda vid seminariet den 19 januari 2012

Utvärdering av miljövårdsinsatser (bedömning av miljönytta, ev. också kostnadseffektivitet)

- Fri utveckling kontra skötsel av naturreservat
- Skötsel av betesmarker, t.ex. hur bevaras deras biologiska mångfald bäst om djuren blir färre?
- Ekologisk odling
- Vargfrågan sedd ur samhällsvetenskaplig/beteendevetenskaplig synvinkel; fungerar t.ex. förvaltning av varg på länsnivå?
- Älgförvaltning, styrning mot kvantitet eller kvalitet?
- Anläggning av våtmarker för att hindra spridning av näringsämnen
- Kalkning av sjöar och vattendrag
- Ekosystembaserad fiskförvaltning
- Etablering av marina reservat
- Sanering av förorenad mark samt åtgärder mot läckage från gruvavfall och andra deponier
- Koldioxidlagring (CCS)
- Miljökonsekvensbeskrivningar
- Miljömärkning/miljöstandarder/miljöledningssystem
- Mjuka styrmedel som påverkar den enskildes "miljöbeteende" (köpvanor, återvinning etc.)
- Tillämpning av försiktighetsprincipen

Utvärdering av miljöpåverkan (bedömning av miljöeffekter eller miljörisker)

- Nanoteknik
- Spridning av perfluorerade ämnen
- Skogsbrukets användning av plantmaterial med liten genetisk variation
- Användning av GMO
- Användning av växtskyddsmedel i jordbruket
- Slamspridning – inverkan på föroreningshalter i marken och på marklevande organismer (kan även innefatta miljönyttoaspekter om betydelsen för fosforomsättningen beaktas)
- Renbetets inverkan på fjällvegetationen
- Säl- och skarvbeståndens (alt. säl- och skarvjaktens) inverkan på fisktillgången

- Införsel – avsiktlig eller oavsiktlig – av främmande arter
- Stadsbyggnadsstrategier – är tät eller gles bebyggelse bäst ur miljösynvinkel?
- Havsbaserad vindkraft och liknande exploatering av havet

Utvärdering av förändringar i miljön (bedömning av orsaker)

- Fågeldöden
- Bidöden
- Utarmningen av kustfiskbestånd (t.ex. gädda och abborre) i Östersjön
- Algbloomning/syrefria bottenar i Östersjön, inkl. kopplingen till miljögifter

Övriga ämnen

- Den genetiska variationens betydelse för ekosystemtjänster
- Vad är hållbart nyttjande med avseende på biologisk mångfald? – definition, effekter av åtgärder, styrmedel, kostnader, metoder för att mäta hållbarheten
- Den biologiska mångfaldens ekonomiska värde